

Mál nr. 176/2019**M og
V vegna sjúkratryggingar bæklunarsérfræðings (X).****Krafa um bætur úr sjúklingatryggingu vegna hnéspeglunar þann 8.10.2015.****Gögn.**

Málskot M, móttakið 7. maí 2019, ásamt fylgiskjöllum.

Bref V, dags. 20. maí 2019, ásamt fylgiskjöllum nr. 1-3.

Málsatvik.

Samkvæmt gögnum málsins leitaði M fyrst til X þann 23. júní 2015 vegna óþæginda í báðum hnjúám. Í sjúkrasögu M kemur fram að hún hafi glímt við verki í hnjúám í 4-5 ár fyrir komuna til X. Í sjúkragögnum frá 12. maí 2015 segir m.a. „*Fær verki t.d. þegar á hestbaki, eins þegar syndir, gengur niðri móti o.fl. Misjafnlega slæm einkenni, stundum þannig að hún getur varla stigið í fótinn en lagast oft fljótt og getur þá haldið áfram t.d. ef er að hlaupa og slikt. Verið í sjúkrahjálfun sem hefur ekki haft neitt að segja að sögn.*“.

Í greinargerð X, dags. 23. mars 2018 kemur fram að í samtali við X í júní 2015 hafi M lýst klemmutilfinningu í hægra hné og þá sérstaklega við réttu. Við skoðun þennan dag hafi M verið með óþægindi við neðri pól hnéskeilar og yfir infapatellar sin við festuna á hnéskeilina. Greinileg óþægindi þegar hún rétti úr hnjúánum og við þrýsting neðan á hnéskeilina og á infrapatellar sinar beggja vegna. Kveðst X hafa grunað klemmuáhrif frá svokölluðum Hoffa fitupúða sem liggur þétt undir infrapatellar sininni. Liðþófapróf voru neikvæð og ekkert athugavert við hliðarliðbönd eða krossbönd. Kveðst X hafa rætt niðurstöðuna símléiðis við M og farið yfir meðferðarmöguleika. Sameiginleg ákvörðun hafi svo verið tekin um að velja speglunaraðgerð á vinstra hné, með því markmiði að kortleggja liðinn og athuga sérstaklega svæðið fyrir neðan hnéskeiljarpólinn og freista þess að létta á þrýstingi frá Hoffa fitupúðanum ef hann sýndi fram á bólgu og þrota.

Í málskoti M kemur fram að fyrir speglunina hafi M einungis haft verki í vinstra hné eftir álag, t.d. eftir hlaup, hjólreiðar og langa kyrrsetu en eftir speglunina hún versnað til muna og fái verki við daglegar athafnir. Kveðst hún ekki geta setið, kropsið eða beygt sig án þess að fá verki. Þá geti hún ekki rétt úr fætinum án þess að það læsist eða hún finni læsingartilfinningu. Eftir vinnudaginn sé hún með þrýstiverki aftan í hnésbótinni.

Hefur M krafist bóta úr sjúklingatryggingu á grundvelli 1., 3. og 4. tl. 2. gr. laga nr. 111/2000 um sjúklingatryggingu. Telur hún ljóst að speglunin hafi haft í för með sér tjón á hné og að hún sé verri en fyrir speglun. Þá byggir hún á því að speglun sé inngríp sem ekki eigi að framkvæma nema að aðrar leiðir hafi verið útilokaðar. Engar vægari meðferðir eða aðgerðir hafi verið reyndar á hnénu fyrir speglun né lagðar til við tjónþola. Telur hún að ætla megi að komast hefði mátt hjá tjóni ef rannsókn og meðferð hefði verið hagað eins vel og unnt hefði verið. Þá telur M að hún hafi hlotið tjón af meðferðinni hjá X sem er meira en svo að sanngjarnt sé að hún skuli þola það bótaalaust í skilningi 4. tl. 2. gr. laga um sjúklingatryggingar.

V hefur hafnað bótaskyldu með vísan til þess að ekki hafi verið sýnt fram á að skilyrði bótaskyldu skv. 1., 3. og 4. tl. laga um sjúklingatryggingar séu uppfyllt. Vísar V sérstaklega til þess að miðað við fyrirliggjandi gögn verði ekki sýnt fram á að tjón M megi að öllum líkindum rekja til læknismeðferðar X líkt og áskilið er skv. lögum um sjúklingatryggingar. Þá telur V að jafnvel þó að orsakatengsl teldust sönnuð sé ekkert í gögnum málsins sem bendi til þess að læknismeðferð vátryggingartaka hafi ekki verið hagað eins vel og unnt var og í samræmi við reynslu og þekkingu á viðkomandi sviði. Hafnar félagið því jafnframt að engar vægari meðferðir eða aðgerðir hafi verið reyndar á hnénu og vísar til þess að M hafi verið til meðferðar hjá tveimur sjúkrahjálfurum áður en hún leitaði til X og að sú meðferð hafi ekki borið neinn árangur.

Álit.

Samkvæmt 1. mgr. 1. gr. laga um sjúklingatryggingu nr. 111/2000 eiga sjúklingar, sbr. 2. gr. laga um réttindi sjúklinga, rétt til bóta samkvæmt lögnum ef þeir verða fyrir líkamlegu eða geðrænu tjóni hér á landi í tengslum við rannsókn eða sjúkdómsmeðferð m.a. hjá heilbrigðisstarfsmanni sem starfar sjálfstætt og hlotið hefur löggildingu landlæknis til starfans. Í 2. gr. laganna segir að bætur skuli greiða án tillits til þess hvort einhver ber skaðabótaábyrgð samkvæmt reglum skaðabótaréttarins, enda megi að öllum líkindum rekja tjónið til einhverra þeirra atvika sem síðan eru rakin í tl. 1-4. Í 1. tl. 2. gr. laganna er mælt fyrir um bótaskyldu ef ætla má að komast hefði mátt hjá tjóni ef rannsókn eða meðferð við þær aðstæður sem um ræðir hefði verið hagað eins vel og unnt hefði verið og í samræmi við þekkingu og reynslu á viðkomandi sviði. Í 3. tl. er kveðið á bótaskyldu ef mat sem síðar er gert í ljós að komast hefði mátt hjá tjóni með því að beita annarri meðferðaraðferð eða -tækni sem vöð var á og hefði frá læknisfræðilegu sjónarmiði gert sama gagn við meðferðina og í 4. tl. er vísað til tjóna sem hljóttast af meðferð og tjónið er af sýkingu eða öðrum fylgikvilla sem er meiri en svo að sanngjarnt sé að sjúklingur þoli það bóta laust.

Frumskilyrði fyrir bótaskyldu skv. framangreindum tl. 2. gr. laga um sjúklingatryggingu er ávallt að M hafi orðið fyrir líkamstjóni við þá læknismeðferð sem vátryggingartaki veitir sjúklingi sínum. Lýsingar M á einkennum eftir speglunina eru nokkuð almenns eðlis og óljóst af þeim hvort um sé að ræða einkenni sem M hlaut vegna meðferðarinnar hjá X eða hvort um sé að ræða versnandi verki vegna sömu kvilla og hrjáðu M fyrir læknismeðferðina. Í gögnum málsins liggur ekki fyrir matsgerð eða önnur gögn sem staðfest geta að M hafi orðið fyrir líkamstjóni við meðferðina hjá X. Þegar þessari ástæðu verður bótaskylda ekki reist á ákvæðum 2. gr. laga um sjúklingatryggingu.

Niðurstaða.

M á ekki bótarétt úr sjúklingatryggingu X hjá V.

Reykjavík 20. júní 2019

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Guðmundur Stefán Martinsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.